

Tilsyn med markedsføring av **alternativ** behandling

Tilsyn med markedsføring av alternativ behandling håndteres av både Forbrukerombudet og av Statens helsetilsyn. Forbrukerombudet fører tilsyn etter markedsføringsloven når alternative utøvere som ikke er helsepersonell markedsfører sine behandlingstilbud. Statens helsetilsyn forvalter markedsføringsbestemmelser etter helsepersonelloven når slik markedsføring gjøres av autorisert helsepersonell. De delvis overlappende grenseflatene mellom våre tilsynsmyndigheter forutsetter et godt og tett samarbeid.

Både Statens helsetilsyn og Forbrukerombudet får stadig saker og henvendelser som dreier seg om markedsføring av alternativ helsehjelp. For å effektivisere vår tilsynsinnsats, gjennomførte vi sammen med Forbrukerombudet et felles proaktivt tilsyn der vi kontrollerte om markedsføringen følger regelverkets krav. Tilsyns-

aktiviteten ble gjennomført på en dag i november, ved at medarbeidere fra Forbrukerombudet og Statens helsetilsyn sammen gjennomgikk nettbasert markedsføring av ulike alternative behandlingstilbud. Vi hadde gode erfaringen fra en tidligere felles aksjonsdag. Metoden er rasjonell og lite ressurskrevende.

Statens helsetilsyn fokuserte på om autorisert helsepersonells markedsføring av alternativ behandling er i samsvar med helsepersonelloven § 13. I bestemmelsene framheves at markedsføringen skal være nøktern og saklig. Dette betyr at markedsføringen ikke må inneholde opplysninger som kan vildele pasientene eller befolkningen. Villedende markedsføring kan bidra til å utnytte befolkningens mangelfulle kunnskap, eksempelvis ved at det er misforhold mellom tilbudet slik det markedsføres og påregnelig resultat. I utgangspunktet må tilbydere kunne fremlegge anerkjent forskningsmateriale som kan dokumentere påstanden om behandlingseffekt. Videre skal helsepersonell ikke på en utilbørlig måte undergrave eller svekke tilliten til andre helse- og

omsorgstjenester, for eksempel ved å markedsføre sin virksomhet som den eneste kvalifiserte på et felt.

Til sammen ble over 100 nettsider gjennomgått av Statens helsetilsyn og Forbrukerombudet. I 13 av disse fant Forbrukerombudet grunn til en nærmere oppfølging.

Statens helsetilsyn fant grunn til en nærmere vurdering av åtte saker der autorisert helsepersonell markedsførte sin alternative behandling. Av disse har ett helsepersonell fått brev hvor vi ber om endring av villedende markedsføring i tråd med kravet til forsvarlig, saklig og nøktern markedsføring. Ytterligere tre av sakene er fortsatt under nærmere vurdering.

Den tilsynsmessige oppfølgingen fra Statens helsetilsyn går ut på å peke på gjeldende regelverk, og anmode om at markedsføringen skal bli brakt i samsvar med regelverket innen en fastsatt frist.

Av hensyn til viktig publikums- og brukeropplysning om markedsføringskravene var "NRK Forbrukerinspektørene" invitert til å lage et program om aksjonen. Programmet ble sendt i februar 2013.

